

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Cap. III. De probatione feudi causisque feudalibus dijudicandis & feudi caducitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

Quæst. 431. An filius habens feudum paternum teneatur satisfacere creditoribus patris ex ipso feudo?

REsp. Tam etsi filius non adiens hæreditatem paternam non teneatur satisfacere creditoribus paternis, prout indubitatum judicat Clar. q. 43. n. 1. ubi tamen adiit hæreditatem cum beneficio inventarii, & feudum non est hæreditarium, non tenetur ultra vires hæreditatis paternæ ex ipso feudo solvere; quia hoc habet ex pacto & providentia primi acquirentis, & non tanquam hæres;

nec aditio hæreditatis debet ei obesse, & confectio inventarii conservat ei omnia jura sua integra, Clar. loc. cit. num. 2. Si verò feudum est merè hæreditarium, tenetur ex ipso feudo satisfacere creditoribus; idque etiam si sollemniter confecerit inventarium; cum enim tale feudum sit instar aliorum bonorum allodialium hæreditariorum, & in bonis hæreditariis confectio inventarii non proficit hæredi. Clar. loc. cit. contrarium esse; dicens in feudo non simpliciter hæreditario, sed mixto, in quo censet confectioem inventarii prodesse hæredi.

CAPUT TERTIUM.

De Probatione Feudi Causisque feudalibus diducendis & Feudi Caducitate.

Quæst. 432. An & qualiter in dubio vasallus teneatur probare rem esse allodiale?

REsp. primò: In casu, quo dominus asserit rem aliquam esse feudalem, possessor verò illius asserit esse allodiale, hic non tenetur probare allodialitatem; in dubio enim res præsumitur allodialis, cum feudum sit species servitutis, quæ non præsumitur. Gail. l. 2. obs. 69. n. 4. & seq. Clar. q. 18. dicens hanc esse vulgarem, quam sequantur omnes. Sed neque, dum quis accepit investituram de castro & omnibus pertinentiis, adhuc incumbit tali vasallo onus probandi rem aliquam, quam possidet in territorio illius castri esse allodiale, cum adhuc præsumatur allodialis, quamdiu dominus non probat esse de pertinentiis ad castrum. Host. in c. nimis. de jurejur. Clarus loc. cit. num. 2. dicens communem. Cujus contrarium tamen sentire videtur. Gail. loc. cit. num. 7. dum ait: Concesso castro cum pertinentiis, omnia, quæ sunt in territorio censentur pertinentiæ, & quidquid est intra fines Comitatus, præsumitur esse de Comitatu. Item dum quis ut vasallus servivit præstando servitia personalia per longum tempus, puta, decennium, non præsumitur adhuc titulus vasallagii seu homagii; sed ad hoc requiruntur anni 30. cum effici aliquem vasallum alterius sit res magni præjudicii; ita cum Bart. in l. solent. §. fin. num. 9. ff. de off. procons. Clar. q. 19. num. 1. adeoque contrarium non tenetur probare vasallus talis. Ut etiam qui se pro vasallo habet, non tenetur probare præcessisse solennem concessionem feudalem, dum rem ut feudalem per decennium possedit; quia id præsumitur ex lapsu tot annorum. Clar. ibidem. num. 2.

Resp. secundo: Feudum novum probari non potest nisi per Pares curiæ, hoc est, convasallos ejusdem domini, aut per Breve à Paribus confirmatum, ne quid falsitatis in præjudicium & perniciem domini excogitetur aliis testibus inductis, qui fortè pecuniâ corrupti sint per textum c. 1. §. idcirco. de novo feudo. & c. 1. §. novam. qui test. sint necess. ita Gail. l. 2. obs. 50. à num. 4.

Quæst. 433. Proximioritas in ordine ad succedendum in feudo an & qualiter probanda?

REsp. Agnati volentes succedere ultimo vasallo, necessariò originem feudi, ex quo modo ipsi à

communi stipite & primo acquirente feudum descendant, probare debent, ita ut aliàs non sufficiat agnationis & gentilitatis qualitas allegata, & gradus prærogativa (intellige non probata. Gail. l. 2. obs. 149. num. 5. Unde num. 6. monet, ut providi sint agnati, ut majorum investituras accuratè & diligenter custodiant, & lineam originemque feudi, adeoque primum acquirentem sollicitè observent, cum in hujusmodi feudis antiquis agnatis non jus, sed probatio desit. l. dno sum. ff. de testam. tuel. Sicut autem antiquitatem, ita etiam plenè proximioritatem probant libri genethliaci, quos magna & primariæ nobilitatis familiæ asservant, in quibus continua serie originem & successiones gentilium describunt, si in archivio familiæ in honesto loco, apud viros omni exceptione majores custodiantur. Arg. c. ad audientiam. de prescrip. & ibi Abb. uti & in c. cum causam. de prob. num. 1. Bart. in l. 1. ff. si cert. petat. & alii, quos citat & sequitur. Gail. loc. cit. num. 7. qui etiam num. 8. idem dicit quò ad vim illam plenè probandi cum Innoc. in c. 1. de prob. n. 1. in fine. de scripturis antiquis etiam lapidibus & columnis incisus.

Quæst. 434. Libri feudales an sint authentici, habeantque rationem legis & allegari possint ad decisionem causarum?

REsp. Libri seu consuetudines feudales, postquam ab Imperatoribus, quorum & leges condere, in variis locis confirmatae & ratificatae, ut colligitur ex l. 1. feud. tit. 13. quin & à summis Pontificibus consuetudines in eis contentæ approbatae. Arg. c. ceterum. de judic. & c. ex transmissa. de for. comp. Dein in scholis publicè prælectæ, & longissimo ac immemoriali orbis totius usu receptæ & practicae non possunt non dici & esse authenticae, facereque plenam probationem, & eadem, quæ leges aliæ scriptæ autoritate pollere, adeoque non minus quam hæc ad decisionem causarum adhiberi possunt. Ac ita contra Host. in sum. de immunit. Eccl. §. in quantum. & paucos alios tenent Fachin. l. 7. contro. c. 2. Zaf. in epitom. feud. in pr. Belvisio in c. 1. §. fin. de his qui feud. dare poss. q. 1. cui, si ulli alii, in materia feudorum credendum ait Marant. Spec. aur. part. 3. num. 84. Marant. ibidem ipse. Clar. §. feudum. q. 3. n. 1. Pirh. h. t. n. 27. omnes testantes de communi, & ubique practitari solita. Et quidem causæ feudales

deciduntur per jura feudalia; & dein, ubi casus non reperitur decisus per jura feudalia, recurrimus ad jus commune. Arg. c. 1. *ne feud. cognit.* & ibi Jacob. de Belvis. Jafon. in l. 1. *de jur. emphyt. tit. 15.* Alex. conf. 15. col. 3. vol. 4. quos citat. & sequitur Marant. loc. cit. num. 86. Et tunc, ubi jura communia præcisè, non tractant de feudis, recurrimus ad jura loquentia de emphyteusi; arguendo à similibus ad similia. Marant. loc. cit. cum Bald. cum valeat argumentum de emphyteusi ad feudum, ut Idem cum Jafon. Corn. & aliis. Dum autem dicitur; cessante jure feudali recurrendum ad jus commune, intelligendum id de jure canonico in casu, in quo illud variaret à jure civili, propter juramentum, quod interponitur in feudo per vasallos, ait Marant. num. 88. dicens illud esse singulare dictum Baldi in c. *imperiale.* §. *fin.* col. 3. *de prohib. feud. alien. per Frideric.* quem sequatur Alex. conf. 5. col. 4. vol. 5. in pr. & Felin. in c. *in caus. de testib.* col. 3. in fine. Nihilominus libros & consuetudines feudales allegari non posse extra materiam feudalem, tradit Clar. loc. cit. q. 3. vers. *Et hæc quidem.* cum Bart. in l. *ut jurisjurandi.* §. *si liberi.* ff. *de oper. libert.* & Curt. Jun. conf. 65. num. 15. dicente communem. Quin & in ipsa materia feudali non nisi capitula ordinaria, quæ l. 1. & 2. continentur, usque ad capitul. 58. inclusivè habere dictam auctoritatem, & allegari posse. Cætera autem Libri 2. capitula extraordinaria, utpote non publica auctoritate, sed operâ Cujacii & quorundam aliorum adjecta dubiæ esse auctoritatis, & non ita usu recepta; unde tunc tantum valeant & allegari posse, quando cum capitulis prioribus ordinariis conveniunt, & eorum explicationem faciunt, vel quando casum non decisum in ordinariis continent cum Strickio in exam. *juris feudali.* c. 1. *quest. 22.* notat Reiffent. h. t. num. 42. De cætero has Leges feudales obligare Ecclesias & personas Ecclesiasticas tanquam communem tradunt Curt. Jun. *de feud. in 1. part. in princ. quest. 2.* Clar. cit. *quest. 3. vers. sed nunquit.* Marant. loc. cit. num. 93. citans Bald. in c. *cæterum.* de *judic.* col. 1. Felin. in c. 2. *de rescrip.* col. 23. Alex. conf. 10. col. 11. l. 5. ex ea ratione, quod ratione feudi Ecclesia & Clerici subjiçiantur domino laico. Idem tenet Pirh. h. t. num. 27. in fine. sed ita limitat, ut procedat in iis juribus, ut feudilibus, quæ generaliter loquuntur; cum hæc videantur approbata ab Ecclesia, quando Canones expressè non contradicunt; non verò in illis, quæ nominatim & specificè de Ecclesiis & earum personis rebusque illarum disponunt in præjudicium earum; cum sint contra immunitatem & libertatem Ecclesie, adeoque damnata & abolenda. Arg. c. *cum terra de eccl.* qualia, quia sunt, quæ excludunt clericos & monachos à successione in feudis, non habent auctoritatem, ac proinde in hoc servandi canones clericos & religiosos non repellentes à feudis, ut Felin. in c. *in presentia.* de *prob.* num. 44. Fagn. in c. *que Ecclesiarum.* tit. eod. num. 95. & seq. citati à Pirh.

Quest. 435. Cause feudales coram quo Judice tractandæ, & à quo decidendæ?

1. Resp. primò: Dum controversia est super feudo inter dominum & vasallum, Judices

sunt Pares curiæ. Gail. l. 1. *observ. 1. num. 54.* Clar. *quest. 90. num. 1.* juxta c. 1. §. *præerea.* de *prohib. feud. per Frider.* Eliguntur illi Pares à partibus, ita ut Dominus primò eligat unum aut plures, quot voluerit, dein vasallus eligat totidem juxta numerum à domino probatum Gl. in *cur. §. præerea.* v. *Pares curia.* Belvis. *tr. de feud. in verb. Et dicti vasalli post num. 10.* Clar. loc. cit. num. 2. ut ajunt, cum communi; possuntque cogi ad judicandum. Clar. num. 3. cum Belvis. loc. cit. & communi. Et licet dicto modo eligantur à partibus, habent tamen eo ipso, quòd eligantur, jurisdictionem ordinariam in causis feudilibus ex lege; ideoque coram illis proceditur servato juris ordine; libellus exhibetur, lis contestatur, juratur de calumnia, fiunt probationes, & in causa tandem concluditur; ita Gail. loc. cit. num. 55. citatis pluribus. Nec recusari eos posse, maximè de jure civili, quo Judex ordinarius recusari nequit juxta L. *nemo C. de jurisd. omn. judic.* & L. *apertissimi. C. de judic.* asserit Zas. *de feud. p. 2. num. 25.* contra Afflictis apud Gail. loc. cit. num. 58. Et ubi dominus est laicus, & vasallus clericus, hi pares cognoscere possunt de causa, etiam num ipse clericus pri-vandus sit feudo. Clar. loc. cit. num. 4. citatis Innoc. in c. *verum.* de *foro comp.* Alex. conf. 79. l. 1. *circa pr.* Ripa in c. *decernimus.* de *judic.* post num. 21. vers. *intellige.* cum respectu feudi Clericus & Ecclesia Laicis subjiçiantur, quamvis, ut habet Marant. p. 4. *dist. 11. num. 7.* citans c. *verum.* de *for. comp.* Judex Ecclesiasticus contra laicum cognoscit de causa feudali, ubicunque laicum tenet ab Ecclesia.

2. Resp. secundò: Dum controversia est inter ipsos vasallos de feudo, quod ad se pertinere uterque contendit, iique sunt Duces, Comites, Barones immediatè subjeçti Imperatori, & feudum est Imperii, non Pares curiæ, sed Imperator inter eos Judex est juxta c. 1. *apud quem controvi. feud. term. debet.* Curt. Jun. *de feud. in 7. part. in 1. reg.* attestans de communi feudistarum. Clar. cit. *quest. 90. num. 5.* Gail. l. 1. *observ. 29. num. 1.* Spectare nihilominus posse istiusmodi causas jure præventionis immediatè ad Cameram; eò quòd illa per modum contractus ex ordinatione Cameræ cum Cæsare concurrentem jurisdictionem habeat; adeoque Cæsarem quò ad justitiæ administrationem in causis civilibus repræsenteret, voceturque judicium Cæsaris; unde, si partes prius Cameram quam Cæsarem adeant, & citationem petant, posse eam jure præventionis decerni, & causam ibidem agitari juxta c. *cum plures.* de *off. deleg. in 6.* & Anchar. *ibidem.* num. 2. testatur Gail. loc. cit. num. 2. & 3. citatis aliis.

3. Resp. tertio: Dum controversia est inter vasallos inferiores, non super ipso feudo vel re feudali, dominus non est Judex inter ipsos. Clar. loc. cit. num. 5. cum Curt. Jun. in 2. *part. in 2. reg. vers. septimò fallit.* & communi Canonistar. Si verò est super ipso feudo controversia, dominus directus est Judex competens inter illos juxta c. 1. §. *præerea si inter.* Estque hæc jurisdictionis domini respectu causæ concernentis rem ipsam feudalem ordinaria, quippe à lege collata. Clar. num. 6. cum Curt. Jun. loc. cit. q. 8. dicente communem. Quòd si tamen unus vasallorum opponeret contra dominum declinatoriam, negans se

se esse vasallum, dominum cognoscere non posse, num sua sit jurisdictio, sed super hoc cognoscere debere Judicem aliis ordinatum, & comperto, quod conventus sit vasallus, causam remitti debere decidendam ad dominum, tanquam communem astitit Curtius *loc. cit. q. 7. cum Gl. fin. in c. 1. de investit. in mari facta.* quod tamen in puncto juris non carere difficultate, ait Clar. *n. 70.* eò quod de jure communi Judex, coram quo opponitur declinatoria, semper cognoscat, num jurisdictio sit sua, etsi in praxi obtinere contrarium sit difficile, maxime quia revera majus est interesse domini, qui cognoscere debet & judicare, num quis sit vasallus suus, quam Judicis ordinarii. Quamvis, si excipiens sit in quasi possessione vasallagii, Clar. omnino se inclinare dicat, quod dominus ipse cognoscere debeat, vel saltem Pares curiæ. Porro hæc ipsa, quod dominus in dicto casu sit Judex ordinarius, procedere quoque, dum vasalli sunt clerici & dominus laicus, communem (saltem dum feudum non habetur ab Ecclesia secundum dicta *Resp. 1.*) dicunt Marian. *in c. ex transmissa. de for. comp. in §. limit.* Felin. *in c. verum. eod. post. num. 3.* Curt. *loc. cit. q. 2.* Clar. *loc. cit. num. 8.* eò quod, ut dictum paulò supra, Ecclesia & clerici ratione feudi, saltem non Ecclesiastici, subjiciantur domino laico, prout de consuetudine attestantur Archid. *in s. unic. de Cleric. conjug. in c. Guido Papa decif. 139.* & de magis hodie dum communi Legistarum & Canonitarum, ideoque sequenda. Clar. *cit. num. 8. in fin.* semper, ut addit, salvo judicio Ecclesiæ Romanæ. Et quidem procedit sine distinctione; sive agatur inter vasallos clericos de proprietate ipsius feudi, sive de possessione illius, ut Bald. *in c. ceterum. de judic. Aretin. ibidem. col. 4.* & Decius *post num. 66.* Clar. *loc. cit. num. 9.* eò quod, ut Idem, regulariter ille debeat esse Judex in causa possessionis, qui est Judex competens in causa proprietatis. Sed neque possunt vasalli de feudo litigantes prorogare jurisdictionem alterius Judicis sine licentia ipsius domini, Bart. *in l. 1. ff. de judic. num. 2.* Alex. *in l. 1. §. post oper. ff. de oper. novi nunc. num. 21.* Curt. Jun. *loc. cit. num. 5.* Marant. *p. 4. dist. 12. num. 19.* quos citat & sequitur Clar. *cit. q. 90. num. 20.* eò quod, cum talis jurisdictio specialiter à lege tributa domino, non potest consensus partium contra privilegium à jure concessum quicquam operari, non secus, ac clerici non possunt, etsi velent, consentire in Judicem laicum in præjudicium juris Ecclesiastici. Secus dicendum, si res, super qua litigant vasalli; non esset feudalis, sed alia; tunc enim possent prorogare jurisdictionem alterius domini. Vide Clarum *cit. num. 10.*

4. *Resp. quartò:* In causis feudalibus dari appellationem tam à paribus quam à domino, certum est juxta *c. 1. in tit. quo temp. mil.* Mynsing. *cent. 5. obs. 5.* Gail. *l. 1. obs. 1. num. 56.* & in ea observanda omnia itatuta à jure communi, nimirum ut fiat gradatim, intra decendum &c. Mynsing. Gail. *LL. cit.* Fit autem ad proximum superiorem, si sit, si autem non sit, appellandum ad dominum tribunalis, nempe ordinarium, cui res subjecta est. Mynsin. Hinc, si dominus est persona Ecclesiastica, dirigenda appellatio ad superiorem illius Ecclesiasticum; si secularis, ad secularem ex quo enim is subjectus ordinario loci, ad hunc spectat corrigere inferioris Judicis iniquitatem. AA. *in cit. c. ceterum.* cujus sententiam prævaluisse in Camera dicit Mynsin. Cæterum si dominus

feudi directus nolit vel non possit exercere jurisdictionem, tunc ad ordinarium conventi devolvitur jurisdictio, nisi sit dominus superior mediatus, qui sicut supplet & corrigit iniquitatem sententiæ, à qua appellatum, ita etiam negligentiam domini nolentis judicare. Mynsin. *l. c. cum Abb. l. c.*

5. *Resp. quintò:* Re conventio quoque in causis feudalibus coram Paribus curiæ locum habet; cum, ut dictum, sint Judices ordinarii. Gail. *cit. obs. 1. num. 59.* citatis And. de Isernia *in c. 1. de contrrov. feud. apud par. term. num. 1.* Afflic. *ibid. n. 4.* Zasio *de feud. p. 2. n. 25.*

Quæst. 436. Quid sit feloniam, an & qualiter ob eam vasallus privetur feudo?

1. *Resp. primò:* Felonia vox barbara, feudalists usitata in genere significat delictum in dominum directum commissum à vasallo, ob quod is privandus venit feudo. *L. 2. feud. tit. 37.*

2. *Resp. secundò:* Ob feloniam commissam ipso jure privatur vasallus feudo quò ad dominum illius. Gail. *l. 2. obs. 21. n. 1.* Rosenth. *de feud. c. 10. concl. 3.* quò ad possessionem verò feudi amittendam requiritur processus & sententia declaratoria commissæ feloniam, & hinc incurse privationis feudi, ita ut causæ cognitio citato vasallo, ad videndum se commississe feloniam præcedere, eaque probatâ sententia declaratoria sequi debeat per textum *c. 1. de feud. sine culp. non amitt.* Afflic. *ibid. n. 13.* Alex. *conf. 103. n. 16. vol. 1.* Bald. *in c. 1. §. publici latrones. de pace tenenda.* & alii, quos citat & sequitur Gail. *l. c. item Rosenth. l. c. & Clar. q. 62.* idem dicens de omni alia causa, ob quam amittitur feudum eò quod, ut Grammat. *decif. 15. n. 8.* ait: Omnia jura mundi disponentia pro aliquo crimine ipso jure imponi pœnam, intelligenda esse; modò secuta fuerit sententia declaratoria, quâ declaretur, illud crimen fuisse commissum, aliàs pœna non poterit habere executionem seu effectum suum. Nihilominus limitanda responsio ita, ut non procedat in vasallo, qui comisit feloniam notoriam actu permanentem, quo casu dominus de facto sine sententia posset occupare feudi possessionem. V. g. si vasallus sit in notoria rebellionem actu persistente contra dominum. Gail. *l. c. n. 8.* eò quod in notorio facti permanentis probatio in contrarium non admittatur, ut Idem cum Afflic. *in c. 1. §. si quis dominum. notab. 2. n. 6. de pace tenend.* adeoque nec opus sit sententiâ declaratoria; quales plures casus, in quibus in notorio non requiritur sententia declaratoria, recenset Felin. *in c. cum non ab homine de judic. n. 10.* De cætero ad probandam ingratitude erga dominum requiri testes quinque omni exceptione majores, ait Clar. *q. 60.* per expressum textum. *c. 1. quot test. sint necess. ad prob. quem textum et si Molinæ;* cum quibusdam aliis dicat non esse authenticum, & non servari, contrarium tamen, esseque legem, & pro lege servari debere, & ita teneri communiter, asserit Clar. *loc. cit.* cum Belvisio & Bertrand.

Quæst. 437. Quanam in specie sint delicta, ob quæ amittitur feudum?

1. *Resp.* Delicta hæc triplicis sunt generis, dum aliqua directè in dominum committuntur; alia indirectè offendunt illum; alia nec directè nec indirectè dominum tangunt; quia tamen multum infamant, seu gravem infamiam juris inferunt,

ferunt, impediunt, quò minus vasallus honestè in curia domini cum aliis stare possint & habentur. *L. 1. feud. tit. 5. 17. 21. l. 2. tit. 3. 5. 6. 7. 14. 17. §. fin. & tit. 26. §. vasallus.*

2. Ad primam classem spectant, in vasallum injicere violentas manus domino, aut contra eum gladium stringere, etiam vulnere non secuto. Eidem veneno aliove modo insidias struere. Castrum, domum aliave bona domini vi aggredi. Fœdus aut amicitiam cum hostibus domini inire, intellige, in perniciem domini; secus de inita ad alium effectum, prout hoc ipsum limitat Clar. *q. 54.* hoc enim non esset contra fidelitatem. Dominium sine jussu Magistratûs criminaliter accusare, aut famosa aliqua actione pullare, aut in simili causa agere testem, aut advocatum contra dominum, si feudum neget; Circa quod notat Clar. *quest. 59.* non cadere vasallum à toto feudo, si neget partem seu certa prædia, sed tantum à parte illa negata. Uti etiam non censetur feudum negasse, ita ut incidat in pœnam privationis contestando litem, & negando narrata, uti narratur si arcana Domini dolosè revelet. Si eum in acie deferat; si non præstet debita servitia, & agat contra contenta in juramento fidelitatis. Vasallum tamen non cadere à feudo, pro quo præstanda certa pensio ob eam per biennium vel triennium non præstitam, tanquam communem cum Alex. *conf. 9. num. 3. l. 3.* & aliis astruit Clarus *q. 51.* cum ea à jure non numerentur inter causas feudum amittendi, & universaliter loquendo, si inferat domino gravem aliquam injuriam aut lationem in bonis corporis, famæ, fortunæ; item si vasallus sciens circa hæc bona imminere domino periculum, eum de hoc non certificavit, ubi potuit, vel etiam tale periculum, ubi potuit, non fuit amolitus. Huc etiam refert gravem deteriorationem rei feudalis Molina *in consuetud. feud. Parisiens. §. 80. quest. 166.* cum aliis; idque exemplo emphyteuseos. Quam tamen sententiam sibi nunquam placuisse ait Clar. *q. 56.* eò quòd, cum feudum sit quasi donatio respectu domini utilis, non debeat esse in consideratione, etiam notabile damnum, quod facit vasallus in re feudali citra præjudicium domini directi. Secus tamen censet, si vasallus dissiparet vel dilapidaret majorem vel meliorem partem rei feudalis. Qualiter verò ob alienationem feudi factam sine consensu domini eo excidat vasallus, dictum satis est in antecedentibus. Illud porò circa hæc omnia notandum, cum Claro *q. 61.* vasallum non amittere feudum, si coactus fecerit contra dominum pro quo citat Gl. *in c. 1. §. porò. qua fuer. prima caus. benef. amitt. & Gratum conf. 5. num. 13. l. 2.* Idem est de metu justo cadente in constantem virum. Secus tamen esset, si cessante vi aliave causâ metûs, pergeret offendere dominum. Clar. *loc. cit. num. 2.* Item cum eodem *quest. 53.* notandum quòd, si vasallus habens rem in feudum à pluribus, unum ex illis offendat, non cadat à toto feudo, sed tantum pro illa parte, quæ respicit dominum offensum. Arg. *c. 1. de vasall. qui cont. constituunt. Lothar.* ubi verò feudum à pluribus in solidum teneret, rem non transiret sine difficultate, ait *ibid.* Clar.

3. Ad secundam classem spectant si vasallus adulterium committeret cum uxore domini; per textum *c. 1. §. 1. quib. mod. feud. amitt.* Quod ipsum extendit Clar. *quest. 8.* cum Ilermia *ad cit. §. 1.* ad vasallum committentem stuprum cum

uxore domini vidua; secus, si commiscecretur cum ea, postquam transit ad secunda vota; idem extendit Reiffenst. *h. t. num. 153.* ad neptem, nurum, sororem domini, etiam dum eis commisce-ri attentat. Si vasallus committeret scienter aliquid cedens in gravem injuriam personarum specialiter pertinentium ad dominum juxta *l. 2. tit. 7.* huc etiam reducit Reiffenst. *loc. cit.* si vasallus subditos crudeliter tractaret, aut nimium gravet, vel emungat.

4. Ad tertiam classem spectant crimen læsæ majestatis, latrocinium, & quæcunque gravia crimina irrogantia gravem infamiam juris.

Quest. 438. Qualiter Ecclesia privetur feudo ob delictum Prælati?

RESP. Feudum annexum dignitati Ecclesiastica Prælati eam possidens, si unum ex recensitis delictis committit, non amittit absolute Ecclesia, sed Prælati quò ad fructus & redditus, quamdiu is vivit, vel est in dignitate, redit ad dominum directum, etiam laicum; Prælati autem delinquente mortuo, vel deposito, aut resignante, dominium utile à Domino redit denuo ad Ecclesiam seu successorem in Prælatura (idem est de alio beneficiato habente feudum annexum suo beneficio) prout expressè & specialiter disponitur *l. 2. feud. tit. 40. §. item.* Rosenth. *loc. cit. concl. 3. num. 3.* Pirh. *h. t. num. 14.* Quòd si tamen feudum ad mensam Prælati & Capitulum simul pertinet, solo Prælati delinquente, non totum feudum, sed ex parte tantum competente Prælati proportionaliter quò ad dictos fructus & redditus amittitur. Alex. *in c. verum. de for. compet.* Rosenth. *loc. cit. n. 1.* ex ea ratione, quòd, ut dicitur *l. sanctimus. C. de penis.* peccata suos teneant auctores, nec ultra progrediantur metus quam reperitur delictum. Unde etiam, si solum deliquisset Capitulum, id non præjudicaret Prælati, sed Capitulum solum privaretur. Sua parte, quamdiu membra talia viverent, iisque mortuis, rediret pars illa ad successores: utroque verò tam Prælati quam Capituli delinquente, totum feudum ad dominum, mortuis autem delinquentibus, ad successores Prælati & Capituli rediret Arg. *cit. l. 2. tit. 40. & reg. jur. 76. in 6.* docent Alex. *loc. cit.* Rosenth. *c. 10. concl. 3.* Pirh. *loc. cit.* Reiffenst. *h. t. num. 158.* Tamen si enim ab initio feudum Ecclesiæ ita constitutum potuisset, ut delinquente Prælati unà cum Capitulo, feudum omnino amitteretur, id tamen nullibi in jure expressum, sed potius contrarium judicatum *cit. tit. 40. §. item.* ad hæc per se durum est, nimis rigidum & æquitati contrarium, Ecclesiam privari in perpetuum bonis suis feudilibus ob delictum personarum; cum bona hæc non tantum ad usum & commodum Prælati & Capituli, sed imprimis etiam ad cultum Dei, ministrorum perpetuam sustentationem, ad reparandam Ecclesiæ fabricam, ornatum altarium, & sustentationem pauperum sint donata; ideoque iniquum foret, si delictum administratorum in omnium prædictorum præjudicium redoundaret; ita Pirh. *l. c.* cum Abb. *in c. 1. de dolo & conum.* & Rosenth. *l. c.* De cætero feudum patrimoniale seu paternum & privatum, quod possidet Prælati aliusve clericus, is delinquentibus, amittitur, non secus ac feudum, quod habet laicus; cum in istiusmodi feudis æstimantur clerici ut laici Rosenth. *l. c. n. 1.* Laym. *in disc. de reb. Eccl. alien. thes. 95.* Pirh. *h. t. n. 13.*

Quest.

Quæst. 439. An & qualiter amittatur feudum ob non petitam debito tempore investituram, & qualiter caducitati renunciassse censetur dominus?

1. **R**esp. ad primum: Præter plura de hoc dicta supra, hic breviter dicendum non amitti propterea feudum, nisi dolus vel culpa vassalli interveniat. Arg. l. 2. tit. 52. §. fin. qui dolus abfuisse videtur, si iusta causa & rationale impedimentum non petendi interveniret. V. g. si in loco, ubi dominus morabatur, pestis grassabatur, si ignorabat esse rem feudalem, aut dominum directum, vel etiam antecessorem in feudo esse mortuum &c. Ac proinde ad privationem feudi ob non petitam investituram requiritur probatio scientiæ & contemptus, quòd videlicet malitiosè & fraudulenter non sit omissa petitio investituræ. Gail. l. 2. obs. 48. n. 9.

2. Resp. ad secundum: Caducitatem hanc actu inducta Dominus censetur remisisse, si sciens eum cecidisse feudo, recipiebat adhuc consueta servitia (nisi in receptione servitii fuerit protestatus, se ea recipere salvo jure caducitatis) secus, si id ignorabat. Clar. q. 63. Gratus conf. 2. n. 75. l. 1. Idem videtur, dum post caducitatem ob non solum canonem (si quis impositus feudo) recepit canonem, exemplo emphyteuseos; cum, quia caducitas illa non nisi in favorem domini inducta sit, non nisi eodem volente intrat. Ac proinde etiam, ubi caducitas feudi statuta purè in favorem domini, puta, ob ingratitudinem vassalli erga dominum, ob non petitam dolosè tempore debito investituram aliamvè causam, ob quam ab eo privari poterat feudo, actu incurfa non censetur ante declarationem domini volentis incurfam. Unde etiam, si dominus eam non declaravit, ejus successor nequit eam declarare. Paris. de resign. benef. p. 3. q. 3. num. 12.

Quæst. 440. An ob contractum matrimonium aut etiam ob perpeffionem censurarum amittantur feuda?

Resp. ad primum: Ob contractum matrimonium amitti feuda Ecclesiastica, nisi ex tolerantia Ecclesiæ consuetudo obtinisset contrarium, ait Lotter. de re benef. l. 3. q. 26. n. 65. pro quo citat Jo-And. ad c. fin. de Cler. conjugat. sed si hæc feuda conferti possunt etiam laicis non obstante eorum statu matrimoniali; non videtur esse ratio, cur ea habita à Clericis (intellige non constitutis in sacris Ordinibus) post susceptum licitè ab iis matrimonium amittantur ab iis.

Resp. ad secundum: Ex perpeffione censurarum per annum inferri ad contemptum & privationem feudorum, habetur c. ult. de penis, quod ad summum intelligi credo de feudis Ecclesiasticis.

Quæst. 441. An jus privandi vassallum transeat ad hæredes domini & contra hæredes vassalli?

1. **R**esp. ad primum: Si dominus decessisset ante caducitatem à se declaratam, & antequam querelasset contra vassallum delinquentem in casu, in quo poterat illum privare feudo, jus privandi illum non transit ad hæredes domini Gl. in c. 1. §. 1. quib. mod. amitt. feud. v. concubnerit. Clar. §. feudum. q. 64. num. 1. citatis Ripa in l. fin. C. R. P. Lewr. Jur. Can. Lib. III,

de revocat. donat. n. 237. & Curtio Jun. qui dicunt communem & receptam. Ubi tamen caducitatem non declarasset, aut querelam non proposuisset, quia culpam vassalli non sciebat, utique jus privandi vassallum transit ad ejus hæredes, ut Clar. cum Belvis. De cætero procedit responsio, etiamsi culpa fuisset talis, pro qua vassallus ipso jure privatus fuisset feudo; eò quòd, dum sciens non querelavit, videatur remisisse injuriam; adeoque sive ipso jure, sive per sententiam venisset privandus vassallus, noluerit transire ad hæredes. Clar. loc. cit. num. 2. cum Molinæ in consuetud. feud. Paris. §. 10. num. 127.

2. Resp. ad secundum: Si vassallus decessisset, antequam dominus declarasset caducitatem; & instituisset contra eum querelam, non posse eum instituere illam contra hæredes vassalli, & eos privare feudo, nisi delictum esset tale, ob quòd vassallus privatur feudo ipso jure, vel ex dispositione legis, vel ex forma conventi in investitura, tradunt cum Baldo in c. imperialem. §. insuper. n. 7. de prohib. feud. alien. per Frideric. communis plerique, quibus se ad hæresum dicit Clar. q. 65. si delictum esset adeò notorium & inexcusabile, ut nullo modo negari posset aut defendi: secus verò, si egeret probatione aliqua, vel colore aliquo excusari posset, eò quòd in hoc casu feudum revocari ab hærede, qui non deliquit, ob delictum non notorium & non inexcusabile mortui, qui se defendere nequit, iniquum sit; ita probabiliter ille.

Quæst. 442. An quis possit sine causa feudo privari?

Resp. Negativè cum Cravet. de antiquit. temp. p. 1. sect. 1. num. 17. & Claro quæst. 69. dicentibus communem DD. eò quòd, cum vassallus sit dominus utilis feudi, Princeps, etiam Imperator, id ei sine causa auferre non potest; idque tantò magis, quòd feudum sit contractus ultro citroque obligans; & juxta communes regulas Princeps ex contractu obligetur sicut privatus; nisi in concessione constitutum ad nutum revocabile, in quo casu non esset propriè feudum.

Quæst. 443. Finito feudo seu illo privato vassallo cui aperiatur, an domino directo, an agnatis?

1. **R**esp. primò: Dum morte vassalli finitur feudum concessum. V. g. ad quartam generationem, quia in eo deficit linea, dum is est ultimus, aperiari feudum domino est extra controversiam, ut Clarus quæst. 66. quamvis filios vel proximiores agnatos vassalli ultimò defuncti in hoc casu petere posse concedi sibi de novo feudum, & si id non concedatur, fieri illis injuriam, ac propterea eos appellare posse ad superiorem, ut is dominum directum ad hoc cogat, tradit Bart. in l. 1. §. permittitur. ff. de aqua quotid. §. ast. & hanc ejus doctrinam communem esse dicant Clarus quæst. 87. & quos citat, Ruin. conf. 12. à num. 18. l. 1. & Curt. Jun. de feudis in 2. part. princ. in 1. part. quæst. 15. dicit tamen Clar. se nunquam vidisse id in feudis (secus in emphyteusi) in practica servari, & fortè durum esse id impetrare. De cætero in casu, ubi ob delictum vassalli rediit ad Ecclesiam, potest Prælatum feudum apertum denuo conferre, non tantum extraneo, sed

sed etiam filio vel consanguineo vassalli delinquentis, non obstante delicto patris vel cognati, utpote quod non nocet filio vel consanguineo in feudo rursus acquirendo, sicut nocuit illis in perdendo illud. Pirh. *h. t. n. 10.* citans Abb. *in c. 2. h. t. n. 5.*

2. Resp. secundò: Dum finitur per renunciationem vassalli, nimirum factam cum consensu in præjudicium solius Domini, dum ea valet, utique aperitur domino; etsi autem feudum antiquum renunciatum in præjudicium agnatorum, quamdiu renunciatus vivit, neque domino, neque agnatis aperiretur, renunciante tamen mortuo, aperitur non domino, sed agnatis, ac si nunquam facta fuisset per vassallum ejus renuntiatio. Clar. *q. 34. n. 3. in fin.* De cætero feudum, quod valde & constantiter resignari potest alicui extraneo, nec domino nec agnatis aperitur mortuo resignante, sed manet penes resignarium. Vide dicta supra, ubi qualiter feudum per renunciationem alienari possit.

3. Resp. tertio: Dum delictum, ob quod vassallus privatur feudo, est tale, quò directè offenditur Dominus, feudum exclusis filiis & agnatis, aperitur domino; seu redit ad dominum; & in hoc indifferenter consentiunt omnes, si feudum est novum. Clar. *cit. q. 66. num. 1. & 2.* Si verò est feudum antiquum, exclusis quoque filiis & descendibus ipsius vassalli delinquentis, reverti illud ad Dominum, communem esse, teste Alex. *conf. 30. num. 4. l. 6.* dicit Clar. *loc. cit. num. 3.* Et quamvis de agnatis collateralibus, dum pro illis etiam concessum est feudum, id negent aliqui. Nihilominus tamen & in hoc casu, non aperiri feudum dictis agnatis, sed domino, tantquam communem & veram cum Grato *conf. 2. n. 19. l. 1.* Decio *conf. 44. n. 30.* Gozadin. *conf. 84. num. 3.* Curt. Jun. & aliis astruit Clar. *cit. num. 3.* verùm magis in sensu horum AA. quam proprio; cum expresse addat, sibi tamen nunquam placuisse hanc opinionem; eò quòd iniquum videatur, posse vassallum delinquendo excludere agnatos à feudo, iis virtute primæ investituræ debito absque aliquo eorum facto vel culpa, etsi ea fortè in practica obtineret propter dictorum AA. auctoritatem.

4. Resp. quartò: Dum vassallus privatur feudo ex alio delicto non concernente directè personam domini, aperitur feudum domino, si illud est novum; si verò antiquum, agnatis. Clar. *l. c. n. 5.* citatis Curt. Jun. *in p. 5. concl. 2. & 3.* Zaf. *de feud. p. 10. partic. 2. concl. 2.* Præposito & aliis. Non tamen aperiri omnibus agnatis indistinctè, sed exclusis filiis & omnibus descendibus, quin & transversalibus intra quartum gradum, tenet Belvis *in c. 1. §. Si vassallus culpam. si de feud. fuer. controrov.* & communem dicit Ruin. *conf. 23. n. 32. l. 5.* quam tamen opinionem iterum dicit Clarus, sibi semper visam duram, & supposito, quòd sit vera, illam adhuc non procedere, nisi in feudo simpliciter recepto, quod aliqui informe vocant, v. g. concedo tibi hoc Castrum in feudum: secus verò, seu admitteudos omnes indistinctè agnatos, si feudum receptum à patre vel avo delinquentis pro se & liberis, ut docet Cynus *in l. 2. C. de liber.*

5. Resp. quintò: An, dum vassallus cadit à feudo, quia illud irrequisito domino alienavit, aperitur domino, an agnatis, valde variant AA. quorum ferè singuli dicunt suam opinionem esse communem vel approbatam, ut videre est apud Clar. *cit. q. 66. n. 7.* Aperiri in hoc casu domino, non filiis vel agnatis, tenet Aretin. *conf. 14. post. n. 11.* relatus à Socin. Jun.

conf. 77. n. 139. l. 1. Alii factum alienantis dicunt nocere filiis, non aliis agnatis, quam esse communem, ait Ruin. *conf. 214. n. 16. l. 1.* Alii volunt feudum novum reverti ad dominum, antiquum ad agnatos, ut Gl. *in c. 1. §. hoc quoque. de success. feud.* hanc distinctionem approbatam per omnes, dicit Curt. Jun. *in p. 5. concl. 4.* niti eam hac satis bona ratione, ait Clar. quòd feudum novum, ex quacunque causa, etiam non concernente injuriam, privetur vassallus, aperiat domino exclusis descendibus & agnatis omnibus; pro quo etiam facit (à quo nullum dissentientem se invenisse dicit Curt. *l. c. concl. 2.*) quòd de feudo novo disponere possit vassallus in præjudicium agnatorum; adeoque etiam delinquendo vel alienando poterit illis præjudicare: in feudo verò antiquo alienando aut delinquendo vassallus non possit præjudicare agnatis, ideoque illis & non domino aperiat; pro quo posteriore citat Clarus Zaf. *10. part. in 2. partic. vers. quarta concl.* Curt. Jun. *cit. concl. 4.* Ruin. *conf. 2. post. n. 2. l. 1.* Alex. *conf. 30. n. 17. in fin. l. 1.* Socin. Jun. *conf. 112. n. 2. l. 12.* dicente, hanc conclusionem, quòd feudum antiquum alienatum per vassallum sine consensu domini non domino, sed filiis & agnatis, qui saltem post mortem alienantis illud possint recuperare, esse communem & verissimam. Habereque hæc ipsa locum non tantum, si alienatio facta per vassallum actu inter vivos, sed etiam si facta per viam legati, habet Clar. *cit. n. 7.* Quamvis subdat, se aliàs consuluisse, quòd indistinctè ex quacunque culpa, sive alienationis, sive felonie, vel alias vassallus privetur feudo, semper illud aperiat domino, non filiis aut agnatis vassalli, si feudum sit tale, de quo possit vassallus libere disponere in præjudicium agnatorum; è contra feudum, de quo non potest disponere in præjudicium agnatorum, nunquam aperiri domino, sed agnatis, quibus jam extenore investituræ erat jus acquisitum: seque non videre rationem aliquam bonam differentie, cur, qui mihi non potest præjudicare alienando etiam cum consensu Domini, possit mihi præjudicare alienando sine ejus consensu, aliter delinquendo.

Quest. 444. Cui cedat proprietas feudi, dum eà privatur dominus ex culpa?

Resp. Etsi in hoc casu consolidatum dominium directum utili obvenire vassallo dicat Sylva *de feud. recognitione q. 32.* asserit tamen Clarus *loc. cit. q. 72.* se credere hanc opinionem non esse veram, neque servari in praxi; ideoque se tenuisse semper, applicari illud domino superiori, si quem habet dominus ille privatus proprietate. V. g. Cafari, nisi adsint agnati istius domini inferioris, ad quos in eo casu devolveretur illa proprietas. Si verò nec haberet dominum superiorem, neque agnatos, posse procedere opinionem illam priorem, nempe dominium directum consolidatum utili obvenire vassallo.

Quest. 445. Feudo finito, ad quem spectent melioramenta facta à vassallo?

1. Resp. primò: Feudo lapsu temporis, quo concessum, extincto vel generatione, ad quam usque concessum, emortua, aliave ratione, sine dolo tamen vel culpa vassalli, finito, melioramenta in re feudali facta industrià vassalli. V. g. domus constructa, remanent vassallo. Clar. *quest. 88. num. 1.* cum communi; ita tamen, ut in electione

electione domini sit, vel vasallo permittere, ut ædificium tollat, vel solvat æstimationem emolumentorum juxta expressum textum c. 1. §. si vasallus, tit. hic finitur lex. Spectando valorem, non quem habent materies & rudera ædificii, ut vult Berous q. 96. post. num. 4. vers. si feudum. dicens magis communem, sed quem habet ædificium consistens, ut vult Bald. in cit. §. si vasallus. n. 4. & in auth. excipitur. C. de bon. qua liber. post. n. 2. dicens sic servare consuetudinem, quem refert & sequitur Molinæ. consuetud. Paris. feud. §. 1. gl. 7. num. 98. quorum sententiam aequoerem judicat, & se eam secutum, ubi casus contingeret, dicit Clar. loc. cit. num. 2.

2. Resp. secundò: Incrementa contingentia in re feudali, dum sunt discreta. V. g. insula nata in flumine è regione fundi feudalis acquiri domino. Dum verò sunt latentia, puta, quæ per alluvionem accedunt in fundo feudali, spectare ad vasallum. Vult Ruin. cons. 7. num. 12. in fin. l. 1. cum Gl. in c. 1. §. si quis de manso. de controu. invest. v. reservaverit. verùm æquius, adeoque rectius sentire videtur Clar. loc. cit. num. 3. nimirum quòd, cum proprietas feudi sit domini, quidquid illi accedit sine industria vasalli, debere accrescere domi-

no, nisi ex tenore investituræ apparet contrarium, reservato interea, quò durat feudum, dominio utili partis illius accrescentis vasallo. Clar. loc. cit.

3. Resp. tertio: Servitutes aliæque jura, quæ vasallus in bonum feudi pretio acquisivit, finito feudo, inherere pergunt rei feudali, & unà cum ea transeunt ad dominum, & non ad hæredes vasalli. Clar. cit. q. 88. n. 4. cum Berou. loc. cit. n. 6. dicentes, in hoc convenire DD. omnes. An autem æstimationem talium servitutum Dominus restituere hæredibus teneatur, non dicunt; quod tamen æquum videtur, non secus ac aliorum melioramentorum inseparabilium à re emphyteutica redeunte ad dominum. E contra jurisdictio, quam vasallus castro sibi sine illa dato in feudum acquisivit, feudo hoc finito manet vasallo ejusve hæredibus, & non unà cum castro transit ad dominum directum castri; cum jurisdictio sit quid separatum à castro, & per se existens, ac potens exerceri; adeoque inseparabiliter castro non accrescit. Bald. in c. 1. §. contrario. num. 4. de investit. de re alien. facta. Ruin. cons. 14. post princ. l. 1. quorum sententiam tanquam communem sequitur Clar. loc. cit. num. 5.

TITULUS XXI.

De Pignoribus & aliis Cautionibus.

CAPUT PRIMUM.

De Natura & Divisione Pignoris, Rebusque, in quibus & Personis, à quibus constitui possit.

Quæst. 446. Pignus quotupliciter sumatur, & qualiter definatur?

I. **R**esp. ad primum: Præteritâ etymologiâ hujus nominis, quâ dicitur à pugno seu manu l. plebs. ff. de V. S. utpote minus conveniente, in Jure sumitur trifariam pignus. Primò objectivè pro re ipsa, quæ oppignoratur, seu in debiti securitatem constituitur & obligatur; de quo ejus sensu & acceptione constat totis titulis ff. & C. de distract. pignor. dum ibidem pignus idoneum, distractum restitutum dicitur. Secundò formaliter pro ipso jure, quòd creditor in re sibi pignori data habet. L. fin. C. si res alien. pign. l. 26. ff. de pignorat. act. & alibi passim. Tertio causaliter pro ipso pignorationis contractu, seu actu, ex quo dictum jus descendit, seu creditor in re oppignorata constituitur, hæcque ei pro securitate obligatur. L. 1. §. fin. ff. de pact. l. 1. §. 1. de pignorat. act. unde

2. Resp. ad secundum: Pignus in hoc posteriore sensu acceptum definiri potest, quòd sit actus, quo alteri constituitur in re aliqua jus eam sibi obligatam habendi pro securitate debiti. Dicitur primò: *Actus*: quod est loco generis, & quid latius patens, quam *contractus nominatus bona fidei*; quod aliàs loco generis statuit cum aliis Wiestn. b. t. n. 2. aut etiam quàm *conventio*; ut etiam comprehendat pignus publicum variasque ejus species, nullam conventionem aut contractum debitoris &

R. P. Leur, Jur. Can. Lib. III.

creditoris includentes. Dicitur secundò: *Jus in re* seu reale, utpote quod veluti onus reale rei ipsi à debitore impositum, eique inherens, cum re, ad quemcunque ea devenerit, transit. Dicitur tertio: *Ad securitatem debiti*: quòd est loco differentia, quâ distinguitur pignoratatio ab omnibus aliis actibus & conventionibus, quibus obligatio aliqua realis generatur seu contrahitur; item à *fidjussione & chirographo*, quæ etsi & ipsa quoque pro fine habeant securitatem illam, hæc tamen longè minor est, quàm ea, quæ à constitutione pignoris generatur, & ut finis illius intenditur, dum creditor ad consequendum debitum magis expediat & plus cautum sit per hoc, quod rem ipsam, cui incumbit, sibi obligatam habeat, quàm personam, etsi aliàs idoneam, ita etiam, ut, si persona deficiat, & debitum aliter consequi nequeat, re oppignorata sibi satisfacere possit, pro ut dicitur §. unde constat. Inst. de obligat. qua ex delict. & Reg. plus. 25. de Reg. Jur. Dicitur denique: *Ad securitatem debiti*: quia constitutio pignoris necessariò supponit debitum (intellige, proprium vel alienum; dum etiam ab alio, qui debitor non est, pignus pro alio constitui potest, ut ex dicendis constabit) cum vox *pignoris* arguat accessionem obligationis alicujus validæ ad præexistentem obligationem principalem, ita ut, si ab initio talis obligationis, nulla principalis adsit, pignoris obligatio subsistere nequeat, etsi etiam ea ex propria conventionione constituitur. Muller. ad Sern. in ff. de pignor. & hypoth. th. 3. cum Bachov. tr. de pignor. l. 2. c. 1. num. 1. juxta